Измененията в ГПК относно електронно връчване на книжа влизат в сила от 30.06.2021 г.

Изменения в Гражданския процесуален кодекс, които влизат в сила от 30.06.2021 г., предвиждат възможност за електронно връчване на книжа. За тази цел, страната в производството може да избере да получава съдебни книжа и призовки чрез Единния портал за електронно правосъдие или квалифицирана електронна препоръчана поща по смисъла на Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО, или да посочи обикновена електронна поща. Едва ако никой от тези варианти не е възможен, връчване се извършва по досегашния ред.

За кредитни институции, финансови институции и такива, които извършват събиране на вземания срещу потребители, за застрахователни и презастрахователни дружества, за търговци, които доставят енергия или газ, съответно предоставят пощенски, електронни съобщителни или водоснабдителни и канализационни услуги, както и за частни съдебни изпълнители и нотариуси, електронно връчване на книжа се извършва само чрез Единния портал за електронно правосъдие или чрез квалифицирана електронна препоръчана поща. Същото правило е предвидено и за общините и държавните учреждения. Именно тук възниква един от проблемите пред създадените правила за електронно връчване – тъй като към момента връчване не е възможно чрез нито една от тези две възможности, доколкото Единният портал за електронно правосъдие няма такава функционалност все още, нито има работеща услуга за квалифицирана електронна препоръчана поща, която да може да служи за връчване на съдебни книжа и призовки. За момента се обсъжда използване на системата за сигурно електронно връчване на Държавна агенция „Електронно управление“, но тази система от своя страна не представлява квалифицирана електронна препоръчана поща по смисъла на Регламент (ЕС) № 910/2014. За адвокати също има предвидено ограничение за електронно връчване на книжа – само чрез Единния портал за електронно правосъдие или на хартия на всяко място, където адвокатът се намира по служба, като това правило влиза в сила от 30.06.2022. г.

На следващо място, измененията в ГПК позволяват и извършване на процесуални действия в електронна форма. Съдът е задължен от влизане в сила на измененията да

CR legal DL 2018. Всички права запазени.

издава всички актове в електронна форма, освен ако поради обективни обстоятелства или законова разпоредба тази форма не е приложима. Освен това съдилищата са длъжни да приемат процесуални действия на страните, които са извършени в електронна форма. При извършване на такова действие страната трябва да посочи електронен адрес, на който да може да получи потвърждение, че съответното изявление е получено от съда. Тук се очертава втори проблем – тъй като е предвидено идентификацията на страните да се извършва по правилата на Закона за електронна идентификация или чрез средства за идентификация съобразно законодателството на друга държава-членка на ЕС. И в двете насоки обаче липсват работещи правила и механизми, които да позволяват електронна идентификация, включително чрез проверка на средства издадени от друга държава-членка на ЕС. Остава неясно дали този проблем може да се преодолее чрез предвиденото правило за поставяне на квалифициран електронен подпис върху електронни документи, когато има изискване същите да бъдат подписани саморъчно.

Кореспондиращи правила са предвидени за намаляване на държавните такси при сезиране на съда в електронна форма, съответно за размяна на книжа в изпълнителното производство. Освен това има изисквания във връзка със съдържанието на исковите молби и отговорите относно посочване на електронни адреси за електронно връчване на книжа. Отпада изискването за представяне на преписи от представяните документи в електронна форма, за сметка на това обаче при необходимост от възпроизвеждането им на хартиен носител, страната трябва да заплати държавна такса за това.

CR legal DL 2018. Всички права запазени.